

KURIER Wileński

PIĄTEK, 15 MARCA 1991 R.
nr 51 (11538)

UCHWAŁA RADY NAJWYŻSZEJ REPUBLIKI LITEWSKIEJ

O decyzji Wileńskiej Rady Rejonowej z 6 marca 1991 r. w sprawie referendum ZSRR 17 marca 1991 r. oraz decyzji Sołeczniczej Rady Rejonowej z 8 marca 1991 r. „O stworzeniu warunków wyborcom rejonu do uczestniczenia w referendum ZSRR 17 marca 1991 r.”

Rada Najwyższa Republiki Litewskiej zaznacza, że decyzja Wileńskiej Rady Rejonowej z 6 marca 1991 r. „O referendum ZSRR 17 marca 1991 r.” oraz decyzja Sołeczniczej Rady Rejonowej z 8 marca 1991 r. „O stworzeniu warunków wyborcom rejonu do udziału w referendum ZSRR 17 marca 1991 r.” są sprzeczne z aktem Rady Najwyższej Republiki Litewskiej z 11 marca 1990 r. „O wyrażeniu niepodległości Państwa Litewskiego” oraz punktem drugim ustawy Republiki Litewskiej z 11 marca 1990 r. „O przywróceniu mocy Konstytucji Litewskiej z 12 maja 1938 roku”, na której podstawie mierzana została moc podstaw prawnych Konstytucji ZSRR (Ustawy Zasadniczej) z 7 października 1977 r., a także ustawa o dawności republiki „związkowych na terytorium Republiki Litewskiej.

Decyzje te podjęte zostały z naruszeniem artykułu 3. punktu 3) artykułu 78, artykułu 105 Ustawy Zasadniczej Republiki Litewskiej oraz z art. 7 ustawy o sa-Wilno, 12 marca 1991 r.

UCHWAŁA RADY NAJWYŻSZEJ REPUBLIKI LITEWSKIEJ

O NIELEGALNEJ, SKIEROWANEJ PRZECIWKO PAŃSTWU DZIAŁALNOŚCI WILEŃSKIEJ I SOŁECZNICKIEJ RAD REJONOWYCH ORAZ NIEKÓRYCH PRZEDSIĘBIORSTW I ORGANIZACJI W UDZIELANIU ZWIĄZKOWEJ RADZIECKIEJ POMOCY W PRZEPROWADZENIU REFERENDUM ZSRR 17 MARCA 1991 R.

Związek Radziecki naruszając międzynarodowe prawo oraz zasady obywatela suwerennych państw brutalnie ingeruje w sprawy wewnętrzne Republiki Litewskiej. Pod pretekstem pomocy ZSRR od oddziału KPZR na Litwie Sołecznicza i Wileńska Rada Rejonowe oraz rada rejonowa Sniełkuz, jak też kilka przedsiębiorstw i organizacji wzywających do udziału w referendum ZSRR 17 marca 1991 r. Rada Najwyższa Republiki Litewskiej konstatuje: dowolne próby samostworzenia nielegalnego organu państwa na terytorium Republiki Litewskiej referendum ZSRR 17 marca 1991 r. jest nielegalne; skierowana przeciwko Republice Litewskiej i jej suwerenności. Dotychczasowe uchwały w sprawie przeprowadzenia referendum ZSRR 17 marca 1991 r. są nielegalne; wysiłki Związku Radzieckiego w kierunku rozstrzygnięcia problemu referendum ZSRR na drodze referendum w Litwie i wyrażeniu zgody rządu Litewskiej na wyrażenie sprawy w sposób agresywny prowokacyjnej i nielegalnej działalności. Wobec tego Rada Najwyższa Republiki Litewskiej postanawia: wyrażenie na podstawie Konstytucji Litewskiej, że

porządnie terenowym Republiki Litewskiej.

Kierując się artykułem 125 Tymczasowej Ustawy Republiki Litewskiej oraz artykułem 27 ustawy o samorządzie terenowym Republiki Litewskiej, Rada Najwyższa Republiki Litewskiej postanawia:

1. Unieważnić decyzję Wileńskiej Rady Rejonowej z 6 marca 1991 r. „O referendum ZSRR 17 marca 1991 r.” oraz decyzję Sołeczniczej Rady Rejonowej z 8 marca 1991 r. „O stworzeniu warunków rejonu warunków do udziału w referendum ZSRR 17 marca 1991 r.”
2. Uznać, że działania władz samorządowych oraz organów zarządzania i funkcjonariuszy rejonów wileńskich i sołeczniczych, w tym również w stosunku do samorządów niższego stopnia w dążeniu do realizacji dowolnych ustaw ZSRR lub dekretów o przeprowadzeniu referendum, są i będą bezprawne.

Przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Litewskiej
W. LANDSBERGIS

Związki zawodowe nie wezmą udziału w referendum

Rada Koordynacyjna Wolnych Związków Zawodowych Litwy odgranicza się od tych organizacji społecznych, które zamierzają pomóc w zorganizowaniu plebiscytu 17 marca. Działalność poszczególnych

członków na rzecz zagranicznego państwa nie może być oceniana jako związkowa, lecz jedynie prywatna inicjatywa obywateli.

M. WISAKAWICZIUS,
przewodniczący konfederacji

Patronat „Kuriera Wileńskiego”

Komu ciągniki, kosiarki, kombajny?..

W publikacji pod niniejszym tytułem w końcu listopada ub. r. oferowaliśmy na swych łamach sprzęt rolniczy. Zgodnie z umową zawartą w tym wspólnym „Kuriera Wileńskiego” między Agencją ds. Rozwoju PRO w Warszawie a Wileńskim Międzyrejonowym Zjednoczeniem Produkcyjnym Państwowego Komitetu Techniki miał on być sprowadzony dla potrzeb rolników naszej republiki i przede wszystkim Wileńszczyzny.

Jednakże smutne wydarzenia styczniowe przesunęły nieco przewidziany termin dostaw, ale umowa została w mocy i dzięki staraniom zainteresowanych stron, ostatnio maszyny rolnicze zostały sprowadzone do Niemenczyzna, do międzyrejonowego zjednoczenia produkcyjnego. Dobrze się stało, że akurat teraz, na przedwiośnie kiedy wielu specjalistów gospodarstw upolnoczonych, a przede wszystkim rolników indywidualnych nurtuje zagadnienie, z czym wyruszyć w pole. Być może (jeżeli pozwoli kiesa) niejedną z nich będzie mógł skorzystać z oferty i nabyć potrzebny sprzęt rolniczy. A wiebrać jest z czego.

Kiedyś przybył do Niemenczyzna, do zjednoczenia produkcyjnego, gospodarz z przedziałem polskiej „Agromy” z Kutna: Antoni Wasiak — kierownik serwisu tej placówki oraz mechanicy Paweł Maryniak i Edward Kowalski.

Montowali oni przywieziony sprzęt rolniczy. Tuż obok stały lśniące farbą trzy kolowe ciągniki z Ursusa. Otrzymał o mocy silnika 155 KM z hydraulicznym systemem samoczynnym (tzw. hiczem odpowiadającym wymaganiom klasy międzynarodowej) pozwalającym automatycznie regulować głębokość orki. Z podobnym urządzeniem samoczynnym jest też drugi ciągnik o znacznie mniejszej, wynoszącej 47 KM mocy.

Z myślą o gospodarzach indywidualnych sprowadzono również trzeci ciągnik-maluch o mocy 35 KM. Do orki nadaje się w sprzężeniu z dwusobowym plugiem. Natomiast w sprzężeniu z prezentowanym ładowaczem o udźwigu 350 kg może być przydatny do ładowania materiałów sypkich. Jak też słomy, obornika, ziemiopokosów, po odpowiedniej wymianie uchwyty.

Dla podwileńskich farmerów zamierzających prowadzić gospodarstwo mięsno-mleczarskie, niezastąpionym i pomocnikiem może być jednoosiowy zbieracz pokosów o powierzchni ładunkowej 5,6 m², który ma być stosowany z ciągnikiem z zaczepem hicz.

Bez wątpienia u przyszłych gospodarzy wzbudził zainteresowanie dwurzędowa sadzarka ziemniaków, jednorzędowy kombajn ziemniaczany „Boiko”, którego wydajność wynosi 0,1-0,18 ha na godzinę, podob-

W RZĄDZIE LITWY

W celu konstruktywnego rozstrzygnięcia problemów nurtujących rząd i społeczeństwo republiki, wzbudzanych przez agresywne działania poszczególnych wojskowych na posiedzenie rządu Litwy zaproszone zostało kierownictwo jednostek wojskowych ZSRR, stacjonujących w Wilnie. Przedstawiciel dowództwa wojskowego odmówił przybycia. Jak powiedział prowadzący posiedzenie premier Gediminas Wagnorius, nie przybywając na to posiedzenie postąpił oni w sposób charakterystyczny dla okupacyjnego wojska.

Po omówieniu kwestii trybu handlu państwowego w drugim kwartale bieżącego roku postanowiono: w kwietniu sprzedać artykuły spożywcze na kartki, a następnie według kartek „rodzinnych” obsługiwać mieszkańców w wyznaczonych sklepach. Na towary niepospoliczne od kwietnia zamierza się znieść kartki, które ostatnio są powodem nadużyc. Część towarów zamierza się sprzedawać zespołom pracowniczym według ustalonych norm.

(ELTA)

AGENCJA DO SPRAW ROZWOJU

nie też przyczepa-wywrotka jednoosiowa o ładowności 2,5 t.

Polscy producenci sprzętu rolniczego prezentują również inwentarz sprzągowy, jak na przykład, dwusobowy plug, żniwny nieduży drapakiem, brony popularne, drapakiem, zwany talerzowatym przydatne do łuszczenia ściernisk i niszczenia chwastów, jak też rozściwacz nawozów mineralnych „Kos”, który można stosować również w jedno- lub dwukonnym zaprzęgu.

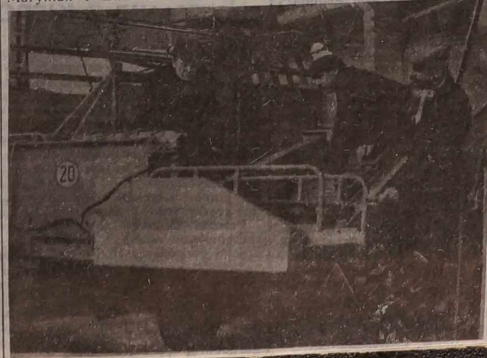
Myślę, że powszechne zainteresowanie wśród właścicieli czterech kółek wzbudzi oferowana przyczepa do samochodu osobowego o ładowności 300 kg.

Nie sposób szczegółowo zapoznać z zaletami, przydatnością oferowanych maszyn rolniczych polskich maszyn i urządzeń rolniczych. Najlepiej to uczynią sami zainteresowani, jeżeli przybędą na wystawę, która odbędzie się w najbliższym poniedziałku, tj. 18 marca od godziny 11 do 17 w Niemenczyźnie przy ul. Piłkacka 84 w międzyrejonowym zjednoczeniu produkcyjnym (była „Sielchoztechnika”). Prosimy więc skorzystać z oferty i w miarę możliwości złożyć zgłoszenia na potrzebny sprzęt rolniczy. Podczas wystawy znajdziecie też odpowiedzi na najbardziej interesujące was pytania: jakie są ceny oferowanego sprzętu rolniczego.

Przetorechny gospodarzy, którzy wahają się z nabyciem polskiego sprzętu technicznego z powodu możliwych późnej kłopotów z jego naprawą, zakupem części zamiennych, informujemy, że w Niemenczyźnie w międzyrejonowym zjednoczeniu zostanie obsługiwanych tych maszyn.

Danuta DANOWSKA

NA ZDJEĆCIU: przedstawiciele „Agromy” z Kutna (od lewej) Antoni Wasiak, Paweł Maryniak i Edward Kowalski regulują podzespoły kombajnu ziemniaczanego.

Przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Litewskiej
W. LANDSBERGIS

UCHWAŁA RADY NAJWYŻSZEJ REPUBLIKI LITEWSKIEJ

O PRZYSTĄPIENIU REPUBLIKI LITEWSKIEJ DO DOKUMENTÓW MIĘDZYNARODOWEJ KARTY PRAW CZŁOWIEKA

Rada Najwyższa Republiki Litewskiej, proklamując wierność powszechnie uznanym prawom i podstawowym wolnościom człowieka, przypominając, że aktem z 16 lutego 1918 r. Litwa odrzodziła niepodległe państwo, a w latach 1921-1940 była członkiem Ligi Narodów i sygnatariuszem stałego statutu Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, opierając się na akcie 11 marca 1990 roku w sprawie odbudowy niepodległego państwa oraz na wynikach plebiscytu z 9 lutego 1991 r., które potwierdziły, że mieszkańcy nie godzą się na narzucone przez obce państwo prawodawstwo i dążą do tego, aby po kolejnych środkami demokratycznymi odzyskać wolność i sprawiedliwość, uznając, że obowiązek państwa — ochrona praw i podstawowych wolności człowieka — pozostaje najważniejszym zadaniem nawet w sytuacji wciśku wojskowego i politycznego obcych sił, dążąc do tego, aby Republika Litewska i członkowie jej społeczeństwa w całej rozciągłości włączyli się do wspólnoty wolnych narodów i państw świata, w którym poszanowanie praw i podstawowych wolności człowieka stało się już powszechnie uznaną wartością i zasadą stosunków międzynarodowych i w których tworzeniu

oraz działalności Republika Litewska nie mogła uczestniczyć z powodu przymusowej izolacji, uwzględniając to, że Republika Litewska przed drugą wojną światową była członkiem Ligi Narodów, po wojnie nie była sygnatariuszką dokumentów Organizacji Narodów Zjednoczonych nie w własnej winy, a z przyczyn skutków bezprawnych tajnych porozumień ZSRR i Niemiec, zobowiązując się uroczycie przestrzegać przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych 10 grudnia 1948 r. Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i postanawiając: 1. przystąpić do następujących dokumentów Międzynarodowej Karty Praw Człowieka z 16 grudnia 1966 r.: Międzynarodowej Karty Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych; Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych; Fakultatywnego protokołu Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych. 2. Zobowiązać przewodniczącego Rady Najwyższej Republiki Litewskiej, aby zwrócił się do sekretarza generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych i poinformował o tym akcie akcesu i pragnieniu Republiki Litewskiej zdeponowania dokumentów o przystąpieniu.

Przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Litewskiej W. LANDSBERGIS

Wilno, 12 marca 1991 r.

ODEZWA RADY NAJWYŻSZEJ REPUBLIKI LITEWSKIEJ

DO SEKRETARZA GENERALNEGO ORGANIZACJI NARODÓW ZJEDNOCZONYCH I PAŃSTW-SYGNATARIUSZY MIĘDZYNARODOWEGO PAKTU PRAW OBYWATELSKICH I POLITYCZNYCH

Rada Najwyższa Republiki Litewskiej, oświadczając, że przed rokiem, 11 marca 1990 roku Litwa odrzodziła niepodległe państwo, a mimo przestępstw dokonanych ostatnio przez siły zbrojne ZSRR, rząd Republiki Litewskiej kontroluje terytorium i sytuację w kraju, odnotowując, że podczas plebiscytu 9 lutego 1991 roku mieszkańcy Litwy jeszcze raz wyrazili wolę, aby żyć w niepodległym demokratycznym Państwie Litewskim, przypominając, że wiele państw demokratycznych świata nie uznało i nie uznaje przymusowej inkorporacji Litwy w 1940 roku do ZSRR, spодzielając się, że również ZSRR zmienia swój stosunek do aneksji Litwy, szanując i wysoko ceniąc działania członków Organizacji Narodów Zjednoczonych — Islandii i Danii w przywróceniu stosunków dyplomatycznych z Republiką Litewską, podkreślając wierność Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, przystępując do Międzynarodowego Paktu Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych, Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych oraz fakultatywnego protokołu Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, zobowiązując się współpracować z Organizacją Narodów Zjednoczonych i gwarantować powszechnie i rzeczywicie przestrzeganie w Państwie Litewskim

kim praw i podstawowych wolności człowieka, zwraca się do sekretarza generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych i Państw — sygnatariuszy Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych oraz prosi: 1. Zwrócić się do Komitetu Praw Człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych i prosić o zbadanie dokonanych w dniach 11-13 stycznia 1991 r. i dokonanych rączęch naruszeń praw człowieka na Litwie przez wojska Związku Radzieckiego. 2. Omówić sytuację na Litwie i w tym regionie państw bałtyckich na najbliższej sesji plenarnej Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych w oparciu na artykule 35 Karty Narodów Zjednoczonych. Zobowiązania przewidziane w tych akcjach Republika Litewska podejmuje. 3. Potępić działania Związku Radzieckiego przeciwko niepodległemu Państwu Litewskiemu, narodowi litewskiemu i wybranej prezeńi prawnie władzy, naruszając punkty 3 i 4 artykułu 2 i punkt 1 artykułu 33 Karty Narodów Zjednoczonych. 4. Pośredniczyć, aby w najbliższym czasie z udziałem obserwatorów Organizacji Narodów Zjednoczonych zostały rozpoczęte między państwowe rozmowy ZSRR i Republiki Litewskiej i ten sposób przyczynić się do wyeliminowania zagrożenia dla międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa w regionie bałtyckim.

Przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Litewskiej W. LANDSBERGIS

Jeśli nie pomagamy, nie powinniśmy przeszkadzać

Panią Stefanię Romer znamy od bardzo dawna. Pochodzi ze słynnej rodziny malarzy i działaczy społeczno-politycznych na Litwie — Römerów. Należy do grona naszych wiernych czytelników, ma swe zdanie na temat gazety, które wysoko sobie cenimy, wyróżnia się ogromnym zaangażowaniem w sprawy Wileńszczyzny (wystarczy przypomnieć, ileż to ton (!) literatury pięknej na własnych barkach dostarczyła z Wilna dla uczniów technikum w Wojdatkach, ucząc ich tym uśmiałona słowami ojczystego). Przez kilka lat pracowała w charakterze agronoma w Szrywtach. Od 1955 roku — 26 lat pracowała jako nauczycielka uprawy roślin i selekcji w Technikum Rolniczym w Wojdatkach. Zna więc doskonale sprawy Wileńszczyzny. Nieprzypadkowe więc było nasze pytanie: jak ocenia Pani obecną sytuację na Wileńszczyźnie, co myśli Pani o Polakach tu zamieszkujących?

poloński. Dobrze znam panią Brodawskiego, przez wiele lat sprawy Polaków w Wilnie to spraw pracowałyśmy. Wiem, że Polacy w latach ostatnich. Pamiętam, kiedy podejmowała pracę w technikum w 1955 roku, w tam patriotycznym naśladowczy zespół pedagogiczny, uczennicy nie wstydziły się, że są Polkami. Potem pani Brodawska zaczęła tworzyć grupy rosyjskie. Siła rzeczy wyszły zebrań, ogłoszenia, imprezy zaczęły się odbywać po rosyjsku. Rezultaty są znane. Wielu ludzi na kierowniczych stanowiskach nie grzeszy wysoką kulturą, ich język ojczysty polski jest fatalny. Pamiętam, kiedy w 1955 roku, jeden z działaczy zjazd ZPWL, w latach wypowiedzianych po polsku oznajmił: „lepiej będzie mówić po rusku”. Pana Wysokiego osobliwie nie znam, ale opowiadano mi o tym, jak w rejonie solenneckim zamykał polskie szkoły. Jest jeszcze jedna sprawa: Polacy na Wileńszczyźnie i w Wilnie przez długie lata żyli jakby poza Litwą. Bariera językowa. W tym samym wszechobecnym wpływem rosyjskojęzycznej moskiewskiej telewizji, która strasnie kłamie i trzeba byłoby dobrze zorientowanymi, żeby to wyuczyć. Polacy Wileńszczyzny w wielu przypadkach nie cenią własnej tożsamości narodowej. Opowiadała mi znajoma nauczycielka, że namawiała kogós do prenumeraty „Kuriera Wileńskiego”. Usłyszała w odpowiedzi: „a mnie wszystko jedno, do jakiej gazety zajawię kielbasę”. Teraz w wileńskiej „Wiedzy” wyświetlane są filmy polskie. Ostatnio — „Człowiek z muru” i „Człowiek z zeta” kawał polskiej najnowszej historii. Na widowni 50-60 osób. Ale jednocześnie wolany: oddajcie nam teatr na Pohulance i mamy pretensje do Litwinów. Chciałabym jeszcze słów kilka na temat referendum. Moim zdaniem, jeżeli Wileńszczyzna jest częścią Litwy, a Litwa jest niepodległa, to jeżeli nie chcemy jej w tym pomagać, to przynajmniej nie szkodzić. Poza nasz moralny obowiązek, to byśmy musimy pamiętać, że Litwin nie otrzymał nam zapomnieć ani niepotrafił nam zapomnieć niedawnej postawy podczas naszego sondażu, ani teraz — podczas referendum. Musimy pamiętać, że wczek ubiegamy się o polski uniwersytet, że mamy plany co do rozwoju naszej kultury itd. itp. Wymagamy dużo, lecz lojalnie wobec kraju, w którym mieszkamy, nieestety, nie potrafimy się zachować.

— To jest bardzo obszerny temat. Uważam, że to, co się stało z Polakami na Wileńszczyźnie, jest ich tragedią. Mam tu na myśli przede wszystkim stałą rusyfikację i demoralizację. Zresztą te procesy dotknęły całe społeczeństwo Związku Radzieckiego, z tym, że tu na Wileńszczyźnie był dodatkowy czynnik — bliskość i wpływ Białorusi. Wielu mieszkańców stałamtą przyjechało i zamieszkało, przenosząc na grunt Wileńszczyzny bardziej długotrwały tam sowiecki sposób życia i myślenia.

Specyficznym to region. Pamiętam, kiedy zaczynałam pracować, pewnego razu usłyszałam, że w technikum uczennice mówią nie po polsku. Myślałam, że to po białorusku. Spytałam: dlaczego? A one na to: — Nie, proszę nauczycielki, mówimy nie po białorusku, a po prostemu, nasz język dużo ładniejszy od białoruskiego. Albo inny przykład, mój kolega z pracy, Polak oddał dziecko do szkoły rosyjskiej. Zapytałam czym motywował

Nasze wywiady

swoją decyzję, nie potrafił wyjaśnić. Trudno więc oskarżać miejscowych Polaków, że dali się rusyfikować, ten proces trafił tu na łatwy grunt. Nie było tu po wojnie, po wyjeździe inteligencji mocnych podstaw polski.

— Nie jest tajemnicą, że niektórzy wstydzą się mówić po polsku. Przecież wciąż i wokół podkreślano „wielki ruski naród”, a co tam Polska, jakiś niewielki kraj.

Za rusyfikacją poszła socjetyzacja, a to już demoralizowanie człowieka. W rezultacie mamy sowieckich Polaków, takich, co to więcej kochają Sowiećów, niż Polskę. Jeśli tak nie jest, zwłaszcza wśród starszych mieszkańców, to przecież ludzie są uzależnieni od przewodniczących kolchozów, dyrektorów sochowozów, od innych osób na stanowiskach. Boją się, że zostaną pozbawieni konia, siana, że spotkają ich jakieś przyróżki.

Po prostu, moim zdaniem, Moskwa kartą Wileńszczyzny chce zaszkodzić Litwie, a Wileńszczyzna temu ulega. Chce, żeby za nią poszły inne regiony Litwy. Słowem, słusznie zaznaczył w swoim czasie „Kurier Wileński”, dążyć do tego, żeby ogon pomierzał psem.

Uważam, że działacze zajmujący na Wileńszczyźnie kierownicze stanowiska prowadzą szkodliwą politykę dla sprawy

Mówiąc o Wileńszczyźnie, trzeba było zacząć od czasów powojennych, kiedy to inteligencja ratując się, wyjechała do Polski, a kto nie zdążył, został wywieziony np. na Syberię. Jej miejsce zajęli albo Rosjanie, albo Białorusini. Przybyli na te tereny, bo latwiej było tu porozumieć się z miejscową ludnością. Zajęli zasadniczo kierownicze stanowiska: dyrektorzy szkół (polskich!), przewodniczący sielsowietów, władze rejonowe, urzędnicy, przewodniczący kolchozów i dyrektorzy sochowozów.

Znam wielu ludzi, którzy od wieków mieszkali na Wileńszczyźnie, a jednak swoje dzieci oddali do szkół rosyjskich, przyczyniając się w ten sposób do zamykania szkół polskich. Po prostu dyrektorzy szkół chodzili i namawiali rodziców ryjąc przed nimi wielkie perspektywy dla dzieci po ukończeniu szkoły rosyjskiej. A ponadto — to były czasy, gdy ludzie się zgadzały, bo byli nauczani, mieli świeżo w pamięci, czym grozi, jakie są konsekwencje niezgadania się. Wystarczy przypomnieć tworzenie kolchozów.

Kościół, niestety — choć należy przyznać, że przez cały czas polskość na tych terenach podtrzymywał — nie mógł wiele zdziałać, po prostu nie miał wpływu. Wszak przez wiele dziesięcioleci wmawiano i uczono, że kościół to źle, że Boga nie ma. Tak więc, kościół tracił znaczenie, a wraz z nim poczucie polskość osłabło. Teraz pod tym względem następuje pewne odrodzenie.

SPOTKANIE Z KIEROWNICTWEM MIAST I REJONÓW

WILNO, 13 marca (ELTA). Zgromadzeni w gmachu rządu kierownicy miast i rejonów republiki spotkali się dziś z premierem Litwy Gėdiminąsem Wagneriusiem, wicepremierem Wytautądem Pakaliskisem, przewodniczącym komisji Rady Najwyższej ds. samorządów Stasysiem Kropasem, ministrami, innymi kierownikami resortów rządowych. Premier Gėdiminąs Wagnerius mowiąc o sytuacji politycznej i gospodarczej oraz zadaniach władzy wykonawczej zaakcentował, że w przypadku presji ze strony Związku Radzieckiego, która stale wzrasta, Litwa powinna jak najszybciej zreformować swą gospodarkę przestawiając ją

prawną do przeprowadzenia takiej reformy w granicze rzeczy została już stworzona. Brakuje najwyższej prywatyzacji oraz ustaw o spółkach rolniczych, które wkrótce mają być uchwalone. Przejście do stosunków rynkowych, począwszy od prywatyzacji, ma się odbywać etapami i w sposób strukturalny we wszystkich strukturach władzy wykonawczej. Zaznaczył, że przed wszystkim ma być przeprowadzona wstępna prywatyzacja mienia państwowego. Dobierając dla niej obiektów, ustalając terminy oraz rozstrzygając inne związane z tym zagadnienia, na proces ten powinny mieć wpływ również samorządy. Następnie będzie

można wyodrębnić mienie stanowiące własność resortów i samorządów republikanckich. Premier zaznaczył, że istnieją jeszcze przeszkody, zwłaszcza w rejonach, które zwiekać będą z ponownym zarejestrowaniem. O ile nie uczynią one tego w tym mieście, rząd zamusony będzie uciec się wobec takich przeszkód do finansowych narzędzi. Poinformował o przedłożeniu o przewidzianej przez politykę regulacji cen, o rząd polityce zadania pytania, powieźdial na zadane pytanie. O sytuacji w poszczególnych gminach gospodarki materiałnie minister zasobów i innych ministerstw, kierownicy innych ministerstw i resortów.

Zamotowała Halina JOTKIAŁEZO

Uchwała Rządu Republiki Litewskiej

O ZASILKACH DLA KOBIET, WYCHOWUJĄCYCH DZIECI DO TRZECH LAT

Rząd Republiki Litewskiej postanawia:
1. Ustalić, że zasiłek na opiekę nad dzieckiem wypłaca się:

1.1. Pracującym rodzicom (matce lub ojcu), jeżeli chociaż jeden z nich jest ubezpieczony w ramach państwowych ubezpieczeń społecznych, w wysokości minimalnego poziomu utrzymania co miesiąc, aż dziecko ukończy półtora roku i 0,5 ekwo ukończy poziomu utrzymania — gdy dziecko liczyć od półtora roku do trzech lat i nie uczęszcza do przedszkola;

1.2. Kobiętom, uczącym się z poruczeniem zakładu pracy w państwowych szkołach wyższych, zawodowych średnich, zawodowo-technicznych, na aspiranturze, klinicznej ordynaturze, rezydenturze, w szkołach i na kursach podnoszenia kwalifikacji, przekwalifikowania i szkolenia kadry — w wysokości 0,7 minimalnego poziomu utrzymania miesięcznie do czasu, gdy dziecko ukończy półtora roku i w wysokości 0,35 minimalnego poziomu utrzymania — gdy dziecko ma od półtora roku do trzech lat i nie uczęszcza do przedszkola, jeżeli pracującemu ojcu dziecka nie wypłaca się zasiłku na opiekę nad dzieckiem w ramach państwowych ubezpieczeń społecznych o ustalonej wysokości.

2. Zasiłek na opiekę nad dzieckiem pracującym rodzicom (matce lub ojcu) wypłacać ze środków państwowych ubezpieczeń społecznych, rodzicom — pracownikom służb spraw wewnętrznych, ochrony kraju i bezpieczeństwa państwowego — ze środków tych służb, natomiast uczącym się z poruczeniem zakładu pracy koźbiecom — ze środków budżetów samorządów, przekazywanych do budżetu państwowych ubezpieczeń społecznych.

Zarządy miast i rejonów powinny co kwartał (każdy miesiąc) do 10 dnia pierwszego

miesiąca tego kwartału (każdego miesiąca) w trybie zaliczki przekazywać ze swych budżetów miejskich i rejonowych wydziałom państwowych ubezpieczeń społecznych środki, przeznaczone do wypłacania zasiłku na opiekę nad dzieckiem uczącym się z poruczeniem zakładu pracy kobietom. Ostatecznego rozliczenia dokonywać co kwartał według faktycznie wypłaconych sum zasiłków.

Instytucje nauczania powinny wypłacać zasiłek na opiekę nad dzieckiem kobietom uczącym się z poruczeniem zakładu pracy z zaliczonymi w tych instytucjach środkami na państwowe ubezpieczenia społeczne.

3. Ustalić, że przewidziane w punktach 1.1 i 1.2 tej Uchwały zasiłki wypłaca się za każde dziecko zanim ukończy 3 lata. Zasiłki te wypłaca się również w tym przypadku, gdy odbiorca zasiłku w okresie opieki nad dzieckiem, w czasie którego wypłaca się mu zasiłek, pracuje albo uczy się z poruczeniem zakładu pracy i otrzymuje pobory lub stypendium.

4. Ustalić, że w razie wychowania dziecka bez matki (w przypadku jej śmierci, odebrania praw macierzyńskich albo, gdy matka nie może opiekować się dzieckiem z powodu stanu zdrowia) — jeżeli jest orzeczenie lekarskie, i innych ważnych przyczyn) przewidziane w punktach 1 i 3 tej Uchwały gwarancje stosuje się wobec pracujących lub uczących się z poruczeniem zakładu pracy ojcu, opiekunce (opiekunowi) lub innym osobom faktycznie wychowującym dziecko.

5. Ustalić, że do zasiłków przewidzianych w tej Uchwale nie wypłaca się kompensaty z powodu podwyżki cen najniezbędniejszych towarów.

6. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1991 r.

Premier Republiki Litewskiej

G. WAGNORIUS

CO, KIEDY, GDZIE

IMPREZY

◆ Cotygodniowy informator rozpoczynamy od imprezy, która po raz pierwszy odbędzie się w naszym miesiącu, a właściwie odbywa się już od środy i będzie trwać w Wileńskim Pałacu Sportu do niedzieli włącznie. Mam na myśli rewiew — Ki-Chab — popisy Japonczyków i Koreańczyków na siłę i zrzeczność, którzy udowodnią co można zrobić dzięki psychoterapii i bioenergetyce. A więc: tarcie szkła plecami, przeciąganie na swym ciele betonowych pali i wiele wiele innych. Dziś (godz. 19), natomiast jutro (godz. 12, 16, 19). Niedziela (godz. 12 i 16).

KONCERTY

◆ Szereg nowych utworów przedstawi publiczności zdolna pianistka Aleksandra Zwirbylte. W programie jej koncertów, które odbyły się już w Marijampolu, Alytusie, dziu w Kownie, a w niedziele w Wilnie — utwory L. Beethovena, F. Liszta, W. Mozarta, J. Brahmsa, J. Bacha. A więc: niedziela (godz. 18.30 Pałac Pracowników Sztuki).

◆ Chcielibyśmy zaanonosować jeszcze jedną imprezę w Pałacu Sportu, a mianowicie koncert pt. „Śpiewają aktorzy”, który odbędzie się w poniedziałek o godz. 19. Wystąpią tu K. Smorygin, K. Kazlauskaitė, W. Bagdonas i in. a także zespół humoru z Teatru Dramatycznego w Sziauliai oraz Teatr „Dziwaków”.

TEATR

◆ Litewski Teatr Dramatyczny. Dziś i jutro premiera „Pięgamon”. W niedziele na Małej Scenie „Mandradora”. ◆ Teatr Młodzieżowy. Dziś „Śmierć Anarchisty”, jutro „Gracze” w niedziele „Nasile-

nie”. Wszystkie spektakle premierowe. ◆ „Lele”. W sobotę o godz. 13 dla dzieci „Jak zając domu wilka pilnował”. Wczorajem — „Barbara Radziwiłłówna”. W niedziele dla dzieci widowisko „Wilki — straszdyki” osnute na podstawie bajek ludowych.

FILM

◆ Tylko w Domu Nauczyciela i tylko jeden tydzień wyświetlany jest film-angredota „Dowód”. Seanse o godz. 17 i 19.

◆ W lektorium „Wiedza” w języku polskim w sobotę można obejrzeć „Człowiek z żelaza”. W niedziele „Ucieczka z kina „Wolność”. Początek seansów o godz. 15.

WYSTAWY

◆ W Pałacu Wystaw Artystycznych tym razem królestwo malarstwa. Swą autorską ekspozycję ma tu Algimantas Kuryš.

◆ Jednocześnie czynny jest pokaz pt. „Obiekty”, gdzie na osąd publiczności swe plótina przedstawiło sześciu artystów litewskich.

◆ W tym także lokalu nadal czynna jest wystawa fotograficzna „Tak” zorganizowana staniem ELTA.

◆ W Domu Nauczyciela obejrzeć można wystawę rysunku Anuszy Raslanaitė-Gaigaliene, wychowanki Instytutu Sztuk Pięknych w Tallinnie.

◆ W nowo otwartej galerii Sotki „Warta” (ul. Wilniaus 39) wyrobę można nie tylko obejrzeć, ale też nabyć. Tym razem jest tu malarstwo D. Kasčiūnaitė i R. Dalinkewiczusa, rzeźby W. Naliwajki.

Redaktor
Zbigniew BALCEWICZ

Ekran

LIETUWA — „Casanova” (2 odc., Wołchy, dla dorosłych) — o 11, 14, 17, 20.
HELIOŠ — 1 sala — 15.—17.
III. „Casanova” (2 odc., Wołchy, dla dorosłych) — o 12.30, 16, 19.30. II sala — „Patriota” (USA) — o 11, 13, 15, 17, 19, 20.50.

PERGALE — „Potwór” (Francja) — o 11, 13, 15, 17, 19, 21.
WILNIUS — „Kat” (2 odc., ZSRR) — o 11, 14.10, 17.20, 20.30.

WINGIS — „Płynne niebo albo zapłata za rozpustę” (USA, dla dorosłych) — o 11, 13.30, 16, 18.30, 21.

LAZDYNAI — „Wojny gwiazdne” (USA) — o 11.30, 13.45, 16, 18.15, 20.30.

TAIKA — „Patriota” (USA) — o 13, 15, 19, 21.10. Dzieci z hotelu „Ameryka” (Litwa) — o 17, 16, 17.III — „Niepoczcwiwa koza” (zestaw kreskówek w jęz.

lit.) — o 11 (dla dzieci).
AIDAS — „King Kong” (2 odc., USA) — o 11, 15.III — o 16.30, 19.30; 16, 17.III — o 13.30, 16.30, 19.30.

DRAUGYSTE — „Wojny gwiazdne” (USA): 15.III — o 15, 17.10, 19.30; 16, 17.III — o 12.50, 15, 17.10, 19.30.

AUSZRA — „Udręki miłości” (2 odc., Indie) — o 10.30, 13.30, 16, 18.40, 21.

PLANETA — „Doza” (ZSRR) — o 14.30, 18.20, „Zielona kobra” (Niemcy, Ghana) — o 16.20, 20, 15.III — „Megi” (Bułgaria) — o 14.30.

ADRIA — „Kosztowna przyjemność” (ZSRR, dla dorosłych): 15.III — o 16, 17.45, 19.30, 16, 17.III. — o 14.15, 16, 17.45, 19.30.

TEWYNE — „Robot-policjant II” (USA) — o 11.30, Amerykański nindzia-IV” (USA) — o 14. A. Schwarzeneger w filmie „Kaktus Jack” — o 16. „Hotel „Kwiatki namietności” (USA) — o 18. „Morze miłości” (USA, dla dorosłych) — o 20.

Moskwa II

7.00 — Gimnastyka. 7.15 — Międzynarodowe zawody w skokach do wody. 7.55 — Film dok. 8.30 — Język rosyjski. 9.00 — Pedagogika dla wszystkich. Wideokanal „Wspólnota”. 16.00 17.00 — Piłka nożna. CSK — „Dynamo” (Moskwa). Podczas przerwy — o 17.45 — Informator parlamentu Rosji. 18.50 — Film dok. 19.00 — Dobranoc. 19.15 — Rok 1991 — rokkiem W. A. Mozarta. 20.00 — Czas. 20.45 — Film fab. „Rzekomo chory”. Odc. 1—2, 22.45 — Międzynarodowe zawody w skokach do wody.

NIEDZIELA, 17 MARCA

9.55 — Program dnia. 10.00 Dla młodych widzów: „Telarenek”. 11.25 — Język angielski dla najmłodszych. 11.30 — „Przerwana cisza” (13) — serial przyrodniczy prod. hiszp. 12.00 — Notowania, czyli co się opłaca rolnikowi. 12.25 — Koncert zyczeń. 13.00 — Wojskowy program publicystyczny. 13.25 — Program muzyczny. 14.00 — Teatr Młodego Widza. 14.45 — Film dok. 15.15 — Magazyn „Morze”. 15.35 — „Kossakowie” (3) — film dok. 16.00 — Mistrzostwa świata w łyżwiarstwie figurowym. 18.00 — Telewizjer. 18.15 — Telexpress. 18.35 — Magazyn operowy. 19.15 — „Smak życia”. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.05 — „Tajemnice Sahary” (3) — serial prod. wolskiej. 22.40 — 7 dni — świat. 23.10 — Sportowa niedziela. 23.40 — Wiadomości wieczorne. 23.55 — Rewizja nadzwyczajna.

Telewizja

SOBOTA, 16 MARCA

Telewizja Polska

8.00 — Magazyn informacyjno-gospodarczy. 8.45 — Tydzień na działce. 9.15 — Piłkarska kadra czeka. 9.35 — „Ziarno” — program redakcji katolickiej. 10.00 — Wiadomości poranne. 10.10 — Dla młodych widzów: „Wiatrak”. 11.35 — Język angielski dla najmłodszych. 11.40 — „Na zdrowie” — program rekreacyjny. 12.00 — Wojskowy program dok. 12.25 — Koncert zyczeń. 12.55 — Telegazeta. 13.00 — „Siódemka” w „Jedynce”. 14.30 — Film dok. 15.00 — Walt Disney przedstawia. 16.15 — Nagrody filmowe. 17.45 — Magazyn muzyki rockowej. 18.15 — Telexpress. 18.30 — Mistrzostwa świata w łyżwiarstwie figurowym. 19.50 — Z kamerą wśród zwierząt. 20.15 — Dobranoc. 20.30 — Wiadomości. 21.05 — „Bronco Billy” — film fab. prod. USA. 23.00 — Kontrapunkt. 23.25 — Sportowa sobota. 23.55 — Wiadomości wieczorne. 0.15 — „Pajęczak sieć” (29) — film prod. niemiecko-austriacko-włoskiej.

Moskwa I

5.30 — Koncert. 5.45 — Film anim. 6.15 — Sport dla wszystkich. 6.30 — Gimnastyka rytmiczna. 7.00 — Program rytmiczny. 7.30 — Nasz sąd. 8.00 — TSN. 8.15 — Koncert. 8.45 — Historia jednego muzeum. 9.15 — Proponuję „Burdę modę”. 9.45 — Jutrzenka. 10.45 — Film-spektakl. 14.00 — TSN. 14.15 — Szopnie. 15.30 — W świecie bajek i przygód. 17.00 — Panorama międzynarodowa. 17.45 — Film anim. Dla dorosłych. 17.50 — Pieśni O. Kaczanowej. 18.35 — Film fab. 20.00 — Czas. 20.45 — Mistrzostwa świata w łyżwiarstwie figurowym. 22.00 — Festiwal międzynarodowy San Remo-91. 23.40 — TSN. 24.00 — Film fab.

POSZUKUJĄ

Przedsiębiorstwo Produkcji- no-Usługowe i Handlowe „SPEDVIT” poszukuje pomieszczeń biurowych. Zwracać się: Wilno, tel. 44-31-30.

Spółka prywatna posiadająca pomieszczenia 300 m² chętnie nawiąże kontakt z partnerami za granicą. Zwracać się: Litwa, Wilno, tel. 75-01-07, ul. Minties 9—57.

ZAMIANA

Mieszkanie 14 m² ze wspólną kuchnią na oddzielne w Wilnie lub w okolicach Wilna. Zwracać się: Wilno, tel. 77-06-17.

Rodzina Zmarłego Waldemara BARTOSZEWICZA wyraża głębokiego współczucia składają studenci wydziału historycznego.

Kalendarium

* Piątek (15.III) jest 74 dniem 1991 r. Do końca roku — 291 dzień.
* Znak Zodiaku — Ryby.
* Imieniny — Ludwika, Klimenta, Longina.
* Wschód słońca — 6.35, zachód — 18.20. Długość dnia — 11 godz. 45 min.

Pogoda

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 15 marca zachmurzenie z prąjami, bez opadów, wiatr południowy, umiarkowany. Temperatura 4—6 stopni ciepła. W ciągu następnego tygodnia lokalne opady deszczu, temperatura w nocy od —1 do +4, peratura w dzień 3—8 stopni ciepła.

WYSTĘPY GOŚCINNE

KATOWICKIEGO TEATRU DRAMATYCZNEGO IM. S. WYSPIANSKIEGO (Polska)

na scenie Rosyjskiego Teatru Dramatycznego Litwy

23, 24.III o godz. 18.30 — S. Mrozek „TANGO”.
26, 27.III o godz. 18.30 — P. Beaumarchais „WESELE FIGARO”.

Przedstawienia odbywają się w języku polskim bez tłumaczenia.
Bilety do nabycia w kasie teatru od godz. 11 do 14 i od 16 do 19. Dzień wolny — poniedziałek. Tel. 62-05-52.

KURIER Wileński

Nasz adres: 232024 Wilno, ul. Subocz, 5. Informacji udzielamy pod nr tel. 61-71-25. Ogłoszenia oraz reklamy przyjmujemy przy ul. Subocz 5 (tel. 61-71-25) oraz przy ul. Maironio 1, pokój nr 103 (tel. 62-17-90) od godz. 9 do 17.

KTO URODZIŁ SIĘ 15 MARCA

Prawny, ludzki — ma dobre intencje.
W naturze swej ma dużo sympatii i życzliwości dla innych: pragnie żyć w zgodzie ze wszystkimi.

Jest to człowiek wytrwały, który potrafi wytrwać w trudnych warunkach, nie podda się wrogowi. Zazwyczaj jest ostrożny w życiu swe cele — nie traktuje majątku, honoru, opinii.

Umysł jego przeliczny w stry, ambicje wysokie, wiaro nieziłonna, a intencje czyste. Może zostać człowiekiem wybitnym lub zajęć dobre stanowisko i cieszyć się godnym szacunkiem.

Wnętrze jego duszy jest subtelne i delikatne, a wrażliwość potęguje się z wiekiem. To, co doprowadza do podrażnienia innych ludzi — on znieś spokojnie i z poddaniem się.

Zarówno mężczyzna jak i kobieta urodzeni tego dnia mają zazwyczaj liczniejsze potomstwo i bardzo są do swych dzieci przywiązani. Zbyt są jednakże tolerancyjni i pobłażliwi, aby można było im uważać za dobrych rodziców.

Co mu grozi. Choć w życiu wiele się trudzi i ciężko pracuje, bywa iż rezultaty pracy osiągnięte nie odpowiadają wysiłkom i oczekiwaniom. Stanowisko, jakie może osiągnąć nie zawsze jest trwałe i może na nim być narązany na przewroty lub spóźnione wyrosty sumienia.

Wady tych urodzin — to przywiązanie do uczucia, dobre zastawianie stołu, lub środków odurzających. Taki człowiek lubi towarzyszyć osobie odmiennej i najczęściej podpada pod ich władzę. Gdy nie potrafi oprzeć się swym namyślnościom i pozwala sobie na wszystko — może osłabić swój wrażliwy organizm.